

4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (ратифікована Україною ратифікована Україною 19 грудня 1980 року) та факультативний протокол до конвенції з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок (Протокол ратифіковано Законом України Протокол ратифіковано Законом України № 946-IV від 05.06.2003, ВВР, 2003, № 39, ст.345). Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту. Київ 2009. 44 с. URL: http://empedu.org.ua/sites/default/files/files/publications_materials/convention_cedaw_draft_04.pdf

5. Сафончик О.І., Шамота О.В. Принципи гендерної рівності за сімейним законодавством України. *Часопис цивілістики*. 2021. Випуск 41. С. 18-22.

Науковий керівник: д-р.юрид.наук., професор Сафончик О.І.

Шестакова Юлія Дмитрівна

аспірантка кафедри господарського права і процесу

Національного університету «Одеська юридична академія», адвокат

ЩОДО ПРОЦЕДУРИ ІНВЕСТУВАННЯ В КОРПОРАТИВНІ ПРАВА ЗА КОРДОН

Вітчизняні суб'єкти господарювання – резиденти мають право за власним бажанням здійснювати інвестування в корпоративні права іноземних компаній, об'єктом якого можуть бути майно, кошти та майнові права. Звідси можливо виокремити таке поняття як інвестування в іноземні корпоративні права вітчизняними суб'єктами господарювання. Загальною нормативною умовою для здійснення такої діяльності є проходження певної процедури легалізації – ліцензування, за результатами якої видається індивідуальна ліцензія, яка є законною підставою для перетину кордону. Порядок та умови видачі ліцензій визначає Уряд України та НБУ. Так, діє Положення, яке визначає порядок подання необхідних документів, їх розгляду та видачі індивідуальних ліцензій на здійснення резидентами майнових інвестицій за межами України. Видачу індивідуальних ліцензій здійснює Мінекономрозвитку, яке також встановлює її форму [1]. У зазначеному сенсі індивідуальна ліцензія виступає дозволом на здійснення інвестування майна за кордон або легалізаційною умовою його здійснення.

У загальному вигляді інвестування в іноземні корпоративні права представляє собою переміщення інвестицій через кордон. Таким інвестиціями можуть бути кошти виражені в іноземній валюті, що теж потребує ліцензування. При цьому система ліцензування виконує такі функції: є засобом контролю за валютними операціями банків; спрямована на підвищення рівня банківської системи, її надійності та стабільності; слугує засобом захисту інтересів кредиторів і вкладників банку; є свідченням відповідності банку стандартам НБУ [2, с. 42]. На думку С. Глібока цей термін надається тільки в аспекті визначення валютного нагляду в Положенні про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затверджену ПП НБУ від 02.01.2019 № 5. Такою інвестицією вважається валютна операція, яка передбачає вкладення резидентами валютних цінностей в об'єкти інвестицій за кордон з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту. У зв'язку з цим, об'єкти інвестицій та види інвестицій для резидентів України залишаються на підставі Закону України «Про інвестиційну діяльність» [3, с. 114]. На сьогоднішній день банки проводять свою діяльність в умовах особливого періоду та діють деякі обмеження стосовно розрахунків та порядку видачі готівкових коштів [4]. Дійсно, мета інвестування в іноземні корпоративні права це отримання прибутку або досягнення соціального ефекту, за умови прибутковості іноземної компанії.

На думку економістів для приймаючої країни привабливість прямих інвестицій зумовлена тим, що:

- імпорт прямих підприємницьких капіталів збільшує в країні виробничі потужності та ресурси, сприяє поширенню передової технології та управлінського досвіду, підвищенню кваліфікації трудових ресурсів;
- за умов імпорту інвестицій з'являються не тільки нові матеріальні та фінансові ресурси, а й мобілізуються і продуктивніше використовуються національні ресурси;
- прямі інвестиції сприяють розвитку національної науково-дослідної бази;
- імпорт прямих інвестицій стимулює конкуренцію і пов'язані з нею позитивні явища (підрип позицій місцевих монополій, зниження цін та підвищення якості продукції, що заміщує як імпорт, так і застарілі вироби місцевого виробництва); – такий імпорт підвищує попит та ціни на національні (місцеві) фактори виробництва;
- у країні збільшуються бюджетні надходження у вигляді податків на діяльність міжнародних спільних підприємств;

– за слабого контролю за використанням держпозик інвестиційний ризик переноситься на іноземних інвесторів, які самостійно вирішують проблему самоокупності [5, с. 63].

Також важливим є вибір країни, до якої буде здійснено інвестування та важливим є урахування чистої міжнародної інвестиційної позиції, яка представляє собою кількість зовнішніх активів за вирахуванням зовнішніх зобов'язань країни, тобто це вартість іноземних активів, що належать приватному та державному сектору країни за вирахування вартості внутрішніх активів, що належать іноземцям. Чиста міжнародна інвестиційна позиція – це сума минулих дефіцитів або надлишків поточного рахунку, скоригованих з урахуванням регулярних змін оцінки, як борг, що потребує списання, переоцінка вартості власного капіталу або акцій у більшу або меншу сторону в залежності від ефективності окремих акцій 37 на фондовому ринку, зміни валютного курсу між національною та іноземною валютами [6], так, наприклад, чиста міжнародна інвестиційна позиція Бельгії у грудні 2019 року становила 223,505 млрд. євро [7]. Також у Великобританії відсутній валютний контроль, що полегшує експорт та імпорт капіталу, а ставки оподаткування значно нижчі, ніж у інших європейських країнах. Так, рівень корпоративного податку у Великобританії становив у 2007 році 30 % (у 2008му його було знижено на 2 %), у той час як в Німеччині він дорівнює 40 %, в Італії – 37 %, у Франції – 36.6%, в Іспанії – 35 %. Стандартна ставка ПДВ у Великобританії – 17,5 %, у більшості країн ЄС вона знаходиться в діапазоні 25–19 %. Верхня (підвищена) ставка прибуткового податку у Великобританії також знаходиться на досить помірному рівні – 40 %. В більшості країн ЄС її рівень вище (52–41 %) [8]. Іноземні підприємці мають право користуватися різноманітними пільгами, що існують у Великобританії (безоплатні субсидії, позики на пільгових умовах, державні гарантії для одержання банківських позик, податкові знижки та інше). В той же час спеціальне законодавство про іноземні інвестиції в цій країні відсутнє [9]. Тобто, існує іноземна інвестиційна привабливість, яку можливо визначити як задовільний стан ринку (сфери господарювання) іноземної держави організаційного, економічно-правового, інформаційно-консультаційного характеру, завдяки якій майбутній інвестор гарантовано отримає прибуток від інвестування власних та/або запозичених коштів та/або майна.

Таким чином, інвестування в іноземні корпоративні права це діяльність вітчизняних суб'єктів господарювання щодо прийняття та реалізації рішення відносно вкладення майна та/або коштів в статутний капітал іноземної компанії, на підставі дозвільного документу та аналізу інвестиційної

привабливості іноземної країни, з метою отримання прибутку у вигляді дивідентів. Державний регулятор щодо валютних операцій спроможний вводити додаткові обмеження щодо порядку та умов здійснення валютних операцій, у тому числі інвестиційного характеру за кордон у разі настання особливих режимів господарювання, наприклад, у період воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення резидентами майнових інвестицій за межами України і Положення про порядок контролю та звітності щодо використання майнових цінностей, які інвестуються за межами України: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1996 р. № 229. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Половко С. Режим ліцензування валютних операцій. *Право України*. 2003. № 11. С. 41-45.
3. Глібко С. Питання правового регулювання інвестування за межі України. *Strategies for Entrepreneurship for Sustainable Development of Small and Medium-Sized Innovative Entrepreneurship: International Conference*, 9-14 October 2019. Riga : Baltic International Academy, 2019. С. 108-116.
4. Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану: Постанова Правління Національного банку України від 24.02.2022 р. № 18. Інформаційний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
5. Матюшенко І.Ю. Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України) : навч. посібн. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 396 с.
6. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/economy_finance/graph
7. CEIC. URL: <https://www.ceicdata.com/>
8. World investment prospects to 2011: foreign direct investment and the challenge of political risk. The Economist Intelligent Unit. United Kingdom, London, 2007. P. 248.
9. The UK Tax laws and tax system. The Complete Worldwide Tax and Finance site. URL: www.worldwide-tax.com/uk